

z. c. q. nos. de testa. z. c. res. xij. q. j. Glo. tamē in. c. duo sunt genera. eadem cau. z. q. dicit q. clerici sūt domini fructuū. sed intellige q. sunt domini in bene administrando z. dispensando. nam etiam probabiliter donare possunt etiā si sunt prelati regulares. vt est tex. in. c. ceterū. de dona. sed nō debent dissipare vel improbabiler dispensare. Glo. tamē quā allegat totus mundus distinguit. put habet in. c. presenti. de offi. ordi. li. vj. dic vt ibi. Sed ego plenissime dixi in repeti. c. cum esses. de testa. vbi tergi hunc articulum z. multos alios ad materiam. et aliqui tangunt in. c. peruenit. j. n. proxi. **In gl.** in verbo imobilibus. ibi cū certum est proprietate redire. zc. pone exemplū. Legatus ē pure vsufructus. proprietate autē ad certum diem hoc casu nō est prestanda cautio. vñ in. s. plane. alle. in glo. **In glo.** in verbo pecunias. in fi. supple z. non minima. nam maxima capitis diminutio est cum perdit q. ciuitatē z. libertatem. Media cū perdit quis ciuitatem z. nō libertatem. puta q. ē deportatus. Minima est cum mutat statum. q. transit in potestatem alterius. nō tamē perdit nec ciuitatem. nec libertatem. de quo dicendū. vt insti. de capi. di. **In gl.** fi. glo. ista nō firmat pedē. sed solū recitat opi. contrarias. z. opi. primā tenuit p. secūdā vero tenuit Accur. in. l. vsufructus. C. de vsufu. Alij dicūt q. debet vsufructus sequestrari. arg. in. l. litib. C. de agri. z. cen. li. xj. Hosti. dicit q. prima opinio est cōmunior s. secūda iustior. z. possit teneri media via fm cū vt admittatur cautio iuratoria s. si nō vtes si cut bonus vir abdicabit ab eo vsufructus. Bar. i dicta. l. vsufructus. dic q. aut vsufructuarius ē suspectus z. nō sufficit iuratoria. aut nō est suspectus z. admittit. z. hec distinctio mihi placet. habet enī maximā equitatē. arg. in. l. si fideiussor. ff. si quis cautio z. in. c. p. vestras. j. de do. post diuor. resti. vbi bon. tex. in simili. z. in auē. generaliter. C. de epi. z. cleri. **Sed extra glo.** quero de questione quotidiana. pone q. vsufructuarius nō cauit a principio s. recipit fructus. nūquid fecit illos suos an teneat illos restituere tanq. indebite perceptos. glo. iuris ciuiliis reperiunt cōtrarie. nam in. l. si cuius. ff. de vsufruct. tenet q. nō facit fructus suos. Sed in. l. vxori. ff. de vsufruct. lega. tenet cōtrarium. docto. in. d. l. vsufructus. z. hic cōter distinguit q. aut bona fide recipit fructus. puta q. nō fuit exacta cautio. nec maliciose distulit prestare. z. tunc habet locum glo. in. l. vxori. Aut exactus nō prestauit cautionē vñ fuit in mala fide. q. maliciose nō prestauit cautionē cū sciret se obligatū. z. procedit gl. i. l. si cuius. p. h. fac. l. s. z. si. s. scire. ff. de petitiōe hereditat. vbi errās i iure facit fructus suos. Et hec distinctio ē sat eā.

De fideiussoribus.

Rubrica.

Supra visum est de reb. que p. debitis pignori obligant. restat videre de fideiussorib. q. p. alienis debitis intercedūt. Et ē aduertendū q. hic solū ponit in rubrica de fideiussoribus. s. in. ff. z. C. z. auē. ponit etiam de mandatoribus. mandator autem

interuenit a principio. fideiussor potest accedere ante factū z. post. vt hic in dicta auē. Itā scias q. fideiussor potest accedere obligationi. siue sit naturalis tñ. siue sit ciuiliis tñ. siue ciuiliis z. naturalis. vt. ff. eo. l. j. An autē in causa criminali possit interuenire fideiussor. dic q. sic vbi crimen nō est magnū. ita q. nō venit imponenda pena corporalis. als secus. Sic intellige. c. si clericos. de senten. excom. li. vj. z. tex. in. l. diuus. iuncta. l. si quis. ff. de custo. z. exhi. reorū. z. vide bonū tex. in. c. cum homo. xxiij. q. v. vbi tractatur quid si reus fuit fideiussoribus traditus. postea fugam cepit. nūquid fideiussores debeant decapitari presupposito q. reus conuictus veniret decapitandus. z. de hac materia dic vt no. l. y. in. l. ad cōmentariensem. C. de custo. z. exhi. reorū z. Bar. in dicta. l. si quis reum. Et cōclusio est q. nō quia nō potest quis ex contractu ad capitalez penam se obligare. q. nemo est dominus mēbrorum suorum. xxiij. q. v. in. c. si non licet. z. in. l. liber hō. ff. ad. l. aquil. Sed distinguitur vtrum fideiussores fuerūt in dolo. z. tunc pena erit arbitraria. si extra dolum puniūtur pena pecuniaria ad quā obligauerunt se. z. si nō fuit expressa quātitas iudex arbitratitur. de materia dic vt in locis preallegatis.

Clericus. Breue est z. non potest breue sumari. Pro intellectu hui. c. pmo opponitur p. pma partem de. c. se. z. c. cōstitutus. vbi clericus obligatur ex fideiussione. Dat glo. duas solutiones. **Prima** q. tex. iste prohibet frequētiā dūtaxat. vnde dictio in. ponit hic augmētatiue seu frequētiatiue. z. est sensus inferuens. ad ē valde seruens. simile in. l. gallus. s. ille casus indifficilis. ff. de libe. z. postu. nam ibi ponitur indifficilis. i. valde difficilis. Quādoq. dictio instat priuatiue. vt i c. ad nostraz. de consue. z. hoc nota pro significato huius dictionis quādo cōponit cum alia dictione. **Secunda** solutio est q. clericus nō debet fideiubere. si tamen cōtrarium fecerit obligatur vñ cōtrarijs. z. hec solutio est bona in se. dicit tamen hosti. q. solū tenetur de patrimonio vel de redditib. bñficij sui quos facit suos q. si in pñdiciū ecclesie non valet fideiussio. de quo latius dicā in. c. sequē. **Tertio** soluit alij q. nō o. fideiubere p. laico. s. pro clerico sic vt in cōtrarijs. hoc dictū mihi nō placet in diffictie. bene crederē q. vbi laicus magna nēitate ducit pōrlite clericus fideiubere pro eo quia ē magnū pietatis opus subuenire primo indigēti. z. h. maxie ptinet ad clericos q. magis sunt obligati ad subueniendū indigentibus. xvj. q. j. c. quoniam quicquid. z. xij. q. j. c. vidētes. Itē vide z. tene mēti notabile dictum Inno. in. c. vnico. de obliga. ad rati. z. sequit Archidi. in. c. puenit. lxxvj. di. vbi dicit q. iura dicētia clericum nō debere suscipere aliquam pcuratiōē vñ aduocationem vñ siliā puta fideiussione debet intelligi q. clericus generaliter vult hoc officiū assumere. secus si vnū negociū vult exerce re. ita dicendū in pposito nō arbitrarer peccatum s. potius meritū si clericus quādoq. fideiuberet pro

laico indigenti non debet se indifferenter immiscere huiusmodi fideiussionibus sicut forte faciebant qui dam qui dederunt causam huic constitutioni. **Tres** sci as quod licet clericus sit idoneus fideiussor in contractu non tamen est idoneus de iudicio sibi. quod debet esse si de iussor eiusdem fori cuius est principalis vel renu ciare foro suo. ut in l. i. ff. si quis in ius voca. quod clericus facere non potest. c. significasti. de fo. com peten. ideo dicit Bart. in l. ij. ff. eo. ti. quod obligatus ad dandum fideiussorem de iudicio sibi non releuat dando clericum ratione predicta. **Quarto** principaliter alij intelligunt hunc tex. quando clericus alterius eccle sie collegiate vult fideiubere ultra summam comuni prudentia constitutam. prout habet in c. quibus dam. j. eo. et quilibet lectura potest saluari cum di stinctionibus precedentibus. **Secundo** principa liter quero unde debet abijci clericus contrafen do. cuius tex. hic simpliciter dicat abijciatur. tres da tur intellectus. **Primus** quod debet abijci clericus ab ec clesia. **Secundus** quod a clero. et hoc precedente trina monitione secundum hosti. **Tertius** quod debet abijci et re pelli a fideiussione. id est quod non debet recipi in fide iussorem. **Ex** hoc ultimo intellectu arbitror posse col ligi hanc practicam. quod si obligatus ex contractu ad dandum fideiussorem vel ex statuto. producat cleri cum. possit aduersarius licite recusare et non recipere clericum in fideiussorem. quod non.

Pervenit. Compellitur clericus ser uare fideiussorem indene per assignationem reddituum suorum et si in telligeretur tex. de redditibus beneficiorum ut est com munis docto. intellectus. esset hic casus notabilis et valde singularis. probans quod ex redditibus benefi ciorum potest satisfieri creditoribus clericorum. de q. j. dica lam. **In** prima impetrantis questio. **In** secunda cause commissio. ibi. ne igitur. **Mo.** primo clericus licite fideiubere per clericum. nam hic papa dicit quod ille fideiussor debebat ex hoc consequi premium non da num. **Argo** actum meritorium exercet fideiussor etiam si est clericus. si in laicis dic ut dixi in c. precedenti. **Secundo** nota quod fideiussor qui soluit per debitorem pri cipali potest agere contra principalem sine cessione actionum si de a creditore ut sibi satisfaciatur pecunia soluta et de omnibus damnis et interesse que ratione fi deiussionis pertulit. **Tertio** nota. quod primo agendus est contra debitorem ut satisfaciatur de bonis suis. non autem debet incontinenter detru di in carceribus. et ma xime hoc preedit in clerico. qui ut vides hic non car ceratur per debito etiam si non potest satisfacere inco ninenti. sed sui redditus assignatur creditori deti nendos per eum usque ad satisfactionem. **Et** nota. ex h ultimo et ex tex. bona practica. procedendi contra cleri cos debitores ut redditus assignentur creditori. vis ad predicta quod dixi in c. ij. de pigno. **Ultimo** nota quod quando principaliter non agit ad puniendum delictum pu rari non debet clericus per eo deponi vel priuari bene ficio. si pena extraordinaria affici. ut suspendendo ab officio vel beneficio vel quid simile. secus dic ubi principaliter ageretur de transgressione iuramenti. quod tunc debet clericus priuari beneficio. c. querelam. de

iureiur. et vide quod ibi dixi. **In** glo. j. in fi. p. decla ratione glo. et materie scias quod tria sunt beneficia seu privilegia fideiussoris. **Primum** est beneficium di uisionis. quod si plures fideiusserunt non insoludum di uiditur debitum inter eos si omnes sunt presentes et soluendo. et hoc postulant ante lit. contesta. ut. ff. de fideiuf. inter fideiussores. et in l. si dubitat. et istud est beneficium diui hadriani. de quo glo. facit menti onem. et habetur in effectu. insti. eo. q. sed si plures **Secundum** beneficium est quod presente debitore princi pali et indiscusso non conveniatur fideiussor. ut i. au. presente. allega. in glo. et vide glo. in corpore. vnde sumitur in au. de fideiuf. que vult quod etiam si fide iussor in fideiubendo constituit se principalem paga torem seu debitorem. prout hodie plerique faciunt succedit nihilominus beneficium illius au. nisi illi beneficio renunciavit. **Tertium** beneficium est ce dendarum actionum. potest enim petere a creditore ut cedat sibi actiones suas. et aliter denegabit sibi solu tionem debiti ut. l. modestin. ff. de solu. et i. l. fideiuf forib. ff. de fideiuf. **Et** generaliter cum quibus d ordie pue niendi debitorem principalem vel fideiussorem est distinguendum. quod aut ambo sunt presentes. aut absen tes. aut vnus presens et alter absens. **Primo** casu debitor est primo conveniendus. nisi fideiussor renu ciaverit beneficio illius au. vel nisi sit non soluendo. et si notorie constat de impotentia debitoris non est ne cesse ut prius discutiatur. sed potest iudicium inchoa ri in personam fideiussoris. **Ide** si debitor non pos set conveniri. ut no. in d. au. presente. **Secundo** ca su quando ambo sunt absentes. tunc si fideiussor est vici nior potest conveniri. quod reputatur presens respectu remonioris. ut no. in dicta au. si autem fideiussor est remonior vel distant equali distantia. dicendum est ut supra dixi quando ambo sunt presentes. **In** tertio casu si est absens fideiussor non est dubium quod a debi tore presenti primo inchoandum est. si vero econtra potest inchoari a fideiussore. ut in dicta au. presente **Sed** dubium est quando quis in hoc dicatur presens. et glo. in d. au. de fideiuf. ponit multa significata huius verbi presens. **Sed** quo ad propositum dicit quod si est in eodem territorio dicitur esse presens. si Bar. in l. duobus. ff. de duobus reis. intelligit de territorio eiusdem civitatis non provincie. vbi si multe civitates essent sub eodem prelide. ut prius erant satis est quod debi tor non est in territorio eiusdem civitatis. quia non te net creditor ita remote sequi debitorem. **In** gl. ij. ibi. lex auferet. vbi libertus cui patronus legatum fe cerat post mortem patroni eius. si patronum detulit quod fu erat negociator illicite mercis. et per illam delationem co sequitur libertatem. a fisco tamen ex alio capite priuatur legato tanquam indignus. et est casus quod pro eodem fa cto quis consequitur premium et damnum. de hoc di cendum. ut no. ibi in glo. ultima. nam alio respectu est indignus. et alio respectu meretur premium. nam respectu patroni est indignus legato. respectu fisci consequitur premium. sed tex. debet intelligi eodem respectu. **In** glo. in xbo serviet indennem. in fi. glo. aperte non condu dit quid iuris in hac questione. **Soff.** dicit quod licet is qui iuravit possit petere absolutionem. tamen non tenet

qz licet fideiussor teneatur excipere. vt i iuribus al-
lega. in glo. nō tenetur agere. vide latius Jo. an. i
regula dānum. de regu. iur. in. vj. in mercu. **E**xi-
pio aliquos casus indubitabiles. si enim fideiussor
obligauit se simpliciter ad debitū imputandū est si
bi si soluit vsuras. qz de illis nō fideiussit. l. centum
capue. ff. d. eo qd certo loco. nisi soluisset vsuras vt
interesset. de quo tamē dicendū ē. vt est no. i. c. pri.
z in dicta. l. centum. **S**ecundus casus quādo iura-
uit soluere etiam vsuras tunc p̄muniter tenetur qz
possit repetere. qz nō tenetur agere vt dixi. nec po-
terat excipere vigore iuramenti. **T**ertius casus du-
bitabilis est quādo p̄misit pro debito z p̄ vsuris si
ne iuramento. z hoc casu dicendū qz si nō est sibi i-
putandū quare soluit habet regressum cōtra prin-
cipalem als secus. de quo dicendū vt latius habet
in dicta regula. **I**n glo. in xbo de redditib⁹. ibi.
stipendia. hoc verum in defectum aliarum rerum
vt dicit in illa. l. stipendia. z facit qz in causam iudi-
cati nō possunt subtrahi stipendia seu salaria ar-
merorū z doctorū si habet als vnde satisfaciāt. z idē
vult glo. hic i stipendijs clericorū. **E**t no. gl. qz cleri-
cus nō potest obligare redditus futuros sui bene-
ficij. qd intelligo nisi cōtraheret p̄ vtilitate ecclesie.
arg. c. nulli. z qd ibi dixi de rebus eccle. nō alienā.
z videtur hic glo. intelligere tex. de redditibus be-
neficiorum. qd clarius tenet **H**ost. dicit etiam qz cleri-
cus tenetur satisfacere suis creditorib⁹ de fructi-
bus beneficij quos facit suos. secus in fructibus qz
veniunt cōuertendi in vtilitatē ecclesie. z quotidie
hoc dictū allegatur z practicitur cū quo transiit eti-
am Jo. an. hic z cōmuniter scribes. z tenet spe.
in titu. de senten. excom. in. §. sequitur. x. sed quid
si debitor. dicit tamē hoc procedere in defectu bo-
norum patrimonialium. **I**dem collecta. in. c. odoar-
dus. de solutionib⁹. dices se vidisse in curia seruari
qz clericus fuit admissus cedēs fructibus beneficij
sui vt satisfieret creditoribus suis. z idem do. **A**n.
in. c. olim. ij. de resti. spolia. vbi dicit eē casum. **S**z
Archidi. i. c. statutū. de rescrip. li. vj. tenet cōtrariū
dices qz nunqz d redditib⁹ beneficij ē satisfaciendū cre-
ditorib⁹ cleri. **E**go latius dixi in. c. cuz esses. de re-
stamē. in repetitione. **E**t pertransendo breuiter dic-
cerem qz aut clericus cōtraxit debitum pro sua su-
stentatione. z procedit cōmunis opi. docto. ar. eo-
rum que dixi in. c. ex presentiu. §. titu. proxi. **N**am
ecclesia in effectu tenet ad ea debita vt ibi dixi. z ita
intelligo dictum. c. olim. qd in veritate sic loquitur
licet do. **A**n. intellexerit generaliter. **N**am ibi ille
ep̄s fuerat spoliatus episcopatu suo. vnde pro su-
stentatione persone cōtraxit illa debita. de quo ibi
Aut cōtraxit pro patrimonio suo cōseruando. vel
forte fideiubendo seu aliter qz pro sustentatiōe sua
vel vtilitate ecclesie. z credo firmiter qz de rigore iu-
ris inspecto statu beneficiorū z deputatione nō de-
bet aliquo modo de redditibus beneficij satisfieri cre-
ditoribus. qm̄ de redditibus id solum ē clericorū
qd probabili rōne cōsumunt. vt dixi in. c. fi. §. titu.
proxi. z ibi dedi multas concordantias. ergo non

debēt apprehendi fructus cum sunt cōuertendi in
causam piā pro vtilitate cleri. **S**ed cōmunis opi.
inualuit. qz hodie cleri appropriant sibi om̄s red-
ditus z disponūt ad libitū. vnde visum fuit curie
z alijs iudicibus qd melius eēt vt darent suis cre-
ditoribus qz vt disperdant in aliam cām. sed vt vi-
xi si facerent vt deberent. nō deberent extendi ma-
nus ad redditus beneficiorū. vide tex. i ar. optimū
in. d. c. videntes. xij. q. j. z in. c. vltimo. cū p̄cedē
ti. ea. cau. z questio. **E**t ad istū tex. dic qz debet itellē
gi de redditibus p̄p̄ijs patrimonialibus. vt expo-
nit glo. in similibus terminis. i. c. de multa. de p̄e-
ben. in verbo de suis p̄uentibus. vel fuit specialis
p̄uisio pape per rōnem p̄dictā. **I**n gl. fi. ibi. fin
canones. dicit idem fm̄ leges quo ad casum hui⁹. c.
Nam veniunt isti cōtra p̄missionē iurata. ergo
periuri sunt z infames nō soluz infamia canonica
sed ciuili. l. si quis maior. C. de transac. vide qd ple-
ne dixi in. c. testimoniu. de testi. **I**n eadez gl. ibi
contra fidem p̄missam. z no. glo. ex qua est inferē-
dum qz si clericus potest beneficio priuari. qz venit
cōtra iuramentū. vt in. c. querelam. de iureiu. ita si
veniret p̄ fidē p̄stitā. sed hoc dictū nō probat hic
in tex. qz loquitur copulatiue z nō alternatiue. de
materia. vide qd plene dixi in. c. ad aures. qd met⁹
causa. **I**n fi. glo. **I**nno. ponit hic notabile dictū
licet aperte iure nō probet. **D**icit enī qz si probatur
crimē cōtra aliquē eo assumente defensionē potest
puniri per iudicē licet ad h̄ nō agere. secus si non
assumpsit defensionem. vt est videre in teste. ad h̄
c. ij. de ordi. cogni. **S**ed hoc dictū **I**nno. originalit̄
videtur fuisse glossatoris. ij. q. v. in. c. cōstituimus.
Et de hoc an z qm̄ crimen incidenter probat sit pu-
niendū. dic vt plene dixi in. c. ij. de ordi. cogni. z fa-
tis potest iste tex. p̄cedere in papa. qui nō artat ad
sequendum formam iuris.

Constitutus. **P**er distinctionē
ecclesiasticā com-
pellitur debitor a fideiussione absoluerē si
deiussozem qui a creditoribus molestas. **C**ōmunis
diuisio. secūda ibi. ideoz. **M**ora p̄mo qz fideiuf-
sor potest anteqz soluat agere contra reus principa-
lem vt eum liberet a fideiussione si venit tempus so-
lutionis faciende z ipse molestatur a creditoribus
nam vbiqz reus diu differt solutionē potest si
deiussoz in stare vt liberet. d. quo plenius habetur
in. c. fi. j. co. **E**t ex hoc z ex tex. colligo qz fideiussor
contractus nō liberatur tempore. sed oportet ista
re vt liberetur. licet secus sit in fideiussore de iudi-
cio sisti. probatur in. l. penul. C. eo. z facit. l. cū apd
ff. iudi. sol. **M**ora secundo qz non valet consuetu-
do vt omittatur iuramentū calumnie. **T**er-
tio qz vbi testes sunt extra prouinciam non debent
artari ad veniendū personaliter. sed iudex cā dō
scribere iudici testū vt eos examinet. z arrestatōes
clausas remittat. z rescribēdo quāta sit fides adhi-
bēda testib⁹. **E**t nota bene h̄ vltimū. qz non legitur
ita clare alibi. sed faciunt dicta **I**nno. in. c. quoni-
am. de probati. vbi dicit qz si examinatoz testū per-

Sed contra predicta op. et videtur quod ecclesia non obligetur ex hoc recipiens mutuum non habebat mandatum ab ecclesia. ad hoc. c. j. de procu. et c. j. de deposti. **Sol.** glo. hic et doc. vario modo loquuntur in hoc passu. et generaliter persequuntur. nunquid mutuans ecclesie vel particulari de ecclesia teneatur in repetitione pecunie probare pecuniam mutuata fuisse versa in utilitatem ecclesie. et per vario modo loquuntur doctores. id non insistant in eorum verbis. sed ponam unam distinctionem quam novissime concepi. Aut enim propter restitutionem mutui oportet distrahere bona immobilia vel mobilia preiorum ecclesie. et est necesse probare versionem etiam si pecunia fuisset mutuata prelato et capitulo. et probatur per auctorem. hoc ius porrectum. x. q. ij. intelligendo prout intellexit Innocentius. et bene in. c. j. supra de deposti. ubi dixi. et probatur hoc ratione. nam si directe non possunt prelatus et capitulum alienare talia bona sine evidenti necessitate vel utilitate. xij. q. ij. c. sine exceptione. sic nec indirecte recipiendo mutuum occasione cuius oportet pervenire ad distractionem bonorum. ar. in regula cum quid una via. de regu. iur. li. vj. ad idem quod non. **Bar.** in simili in l. in quorum. ff. de pigno. ubi dicitur quod si res prohibetur alienari. prohibetur pignori. quia per pignorationem pervenitur ad distractionem. c. nulli. de rebus eccl. non alie. l. fi. C. de rebus alie. non alie. ad idem regula cum quid una via. de regu. iur. li. vj. et sic restringitur dicta **Bar.** in l. civitas. ff. si cer. peti. ubi sentitur quod si mutuum est factum prelato et capitulo. non est necesse probare versionem sicut si fieret mutuum civitati prefente consilio populi. sed dico quod non est bonum simile. quod consilium populi habet liberam facultatem distrahendi bona civitatis. sed non sic prelatus et capitulum. c. sine exceptione prealleg. et hoc casu credo quod sit necesse vere probare versionem. nec sufficit probare quod ecclesia tunc temporis indigebat prout quidam volunt. ut norant aliqui in auctore. hoc ius porrectum C. de sacro san. eccl. et **Guil.** de cu. ut refert Jo. an. hic. nam iura in hoc exigunt veram versionem et non presumptivam. vbi. d. auct. hoc ius. Aut potest satisfieri de redditibus ecclesie absque distractione rerum. et tunc si mutuum est factum prelato et capitulo non est necesse probare versionem. de hoc est casus hic si bene ponderatur. nam si non exigitur probatio versionis quando mutuum fuit receptum cum consensu prelatus et capituli. ergo fortius non exigitur quando mutuum est factum ecclesie presentibus prelato et capitulo. et hoc casu potest procedere dictum **Bar.** in l. civitas palleg. quod est rationabile. nam prelatus et capitulum habet liberam administrationem fructuum. ergo ex fructibus satisfaciendum est creditori. licet versionem non probetur. hoc idem videtur probare argumentum tex. in. c. j. de deposti. ubi versionem exigitur quando contractus fuit initus cum particulari. non cum tota ecclesia. ad idem communis theoria doctores. que habet quod delictum prelatus et capituli nocet ecclesie. ut non. in. c. ij. de ordi. cogni. et in regula delictum. de regu. iur. li. vj. et in l. iubemus nullam navē. C. de sac. san. eccl. Aut mutuum fuit receptum a solo prelato. et est maius dubium. si crederem quod in vita prelatus non sit necesse creditori probare versionem. ar. hic. nam hic solū exigitur quando particularis de ecclesia recipit mutuum sine licentia abbatis. In abbate ergo non est necesse probare versionem. pro hoc quia prelatus habet liberam administrationem fructuum et omnia administrat excepta alienatione immobilium. c. is cui. de elec. li. vj. et in. c. cum nobis. in fi. de elec. facit quod non. **Hosti.** i. c. veniens. de transac. nec ob. d. l. civitas. quod loquitur in administratore civitatis qui non habet tantam potestatem in rebus civitatis sicut prelatus in rebus ecclesie. ad hoc quod non. glo. v. q. ij. in. c. fi. et xij. q. j. in. c. duo sunt genera. sed post mortem prelati puro ecclesie non teneri nisi probetur versus. quod non potuit ultra tempore vite sue ecclesiam obligare nisi ex necessitate vel utilitate ecclesie. ad quod probandum est necesse probare versionem. ad hoc facit non. in. c. fi. ne prelati vices suas. et c. ex presentium. de pigno. et per **Hosti.** in. d. c. veniens. et facit quod non. in. c. j. de solu. et pro hac opinione videtur Innocentius. j. ti. pri. c. j. ubi hoc aperte sentit. nam dicit ibi successorem non teneri ad debita contracta per predecessorem nisi probentur illa versa etiam in utilitatem ecclesie **Hosti.** tenet ibi hoc non esse necessarium. quod si ibi exigitur solū quod pro necessitate ecclesie fuerit contracta. et satis est probare quod tunc iminebat ecclesie necessitas recipiendi mutuum. et perfectio ille tex. multum facit pro hac opinione que mihi videtur equior. nam ut dicit **Guil.** de cu. durum est quod mutuans prelato volenti ire ad curiam per necessitatem ecclesie debeat esse sollicitus quod pecunia expendatur per necessitatem ecclesie. vel si mutuat per agros colendis debet ire vel mittere testes ad villam ad videndum versionem. et hec opinio. si placet in prelato. et facit iste tex. per locum a speciali dū solum exigitur probationem versionis in particulari de ecclesia. et illa auct. hoc ius porrectum. potest intelligi ut supra dixi quando pervenitur ad distractionem rerum. et ad. d. l. civitas. supra fuit responsus. nec habemus alia iura que exigant probationem versionis. **Quod** mutuum fuit factum particulari de ecclesia. puta monacho vel canonico. et tunc si intra summam taxatam ab ecclesia non est necesse probare versionem. quod mutuum videtur factum ecclesie vel hic probatur. Si vero nulla summa est taxata in ecclesia vel fuit receptum ultra summam. tunc est necesse probare versionem ad hoc ut teneatur ab ecclesia. ut est tex. B.

Sed adverte quod quidam exigitur ut hoc casu duret versus tempore actionis. Sed quando mutuum fuit receptum precedentibus casibus non requiritur utilitas perpetua sed sufficit temporalis. et hoc videntur velle Innocentius. et **Hosti.** si intelligere dictum eorum quando non expediebat ecclesie facere illum sumptum temporalem. Si autem ecclesia tenebatur de suo facere illum sumptum nihilominus quantumvis non duret versio in dubio credo ecclesiam teneri. quod ecclesia dicitur facta locupletior. sicut in simili dicitur in pupillo. ff. de solu. l. i. pupillo. pone exemplum. particularis de ecclesia recepit mutuum quod pervenit in necessaria alimenta mistrorum ecclesie. nam licet non duret hec utilitas. nihilominus ecclesia est locupletior. quod si non habuisset pecuniam mutuata expendisset de suo. Item ultra alios limitem istum tex. quod teneatur ecclesia probare versionem quando utile est ecclesie illa versionem fuisse factam ita quod verisimiliter

fecisset de proprio. als secus. **P**one exempluz. particularis recipit mutuū et fecit fieri nobile edificium in loco non expedienti ita quod graue esset ecclesie et damnosum illum sumptū fecisse vel approbare. nam si casu credo ecclesiam non teneri pro id quod in simili habet in. l. in fundo. ff. de rei vendi. nam non potest dici quod pecunia sit versa in utilitate ecclesie si non expediebat ecclesie in illū vsum pervertere. Item per eandem. l. puto quod ecclesia tenet solum restituere quantum est meliorata. licet plus fuerit expensum. et si in plus fuerit meliorata quam expensum solum tenet ad expensum satis probat in fili in. d. l. in fundo. **N**ō quod ecclesia hoc casu non tenet ex contractu ex quo non dedit mandatum. sed actione de in rem verso. quod solum tenet ad id in quo est meliorata. et hec procedunt ubi particularis non habebat aliquā administrationem saltem peculij. als aut tenet ipse superior in quantum patitur peculium seu administratio inferioris. ita notanter dicit Inno. in. c. cum olim. el. ij. de priuile. **I**n contrariis factis per monachū sine licentia abbatis potest dici peculium in monacho quicquid detinet abbatē sciēte et patiente sicut dicim⁹ in seruo. vt in. l. quā tuberonis. ff. de pecu. **E**t nota bene hoc dictū vt religiosi non dicant ex hoc habere propriū. nec peccet si aliqua detinent abbate sciēte et non pōdicente. vñ sola patientia sufficit vt dicatur peculium sibi constitutum et no. Inno. ibi ad aliud. nam ex multis que ibi ponit aperte sentit idē iudicandū de religiosi respectu acquirendi vel obligandi ecclesias. quod in seruis respectu dominorum suorum. quod etiā approbat Bar. in. l. si cōis seruus. ff. de stipu. seruo. ita quod totus ille titulus de stipulatione seruorum potest applicari ad religiosos. et idē sentit Inno. hic in fili. qui dicit idē forte posse dici de clerico scilicet particulari quod notabis. **E**t quod text. iste facit mentionem de summa taxata de cōi prouidentia. quero quid intendat hic iste text. **S**o. potest intelligi dupliciter. **P**rimo in habentibus aliquā administrationē in monasterio. **S**ecundo in particularibus nullā administrationē habentibus et habetur respectus ad cōsuetudinē quorundā religiosorum qui prefigunt certam summā infra quā isti possunt mutuū recipere per utilitatem ecclesie vñ pro necessitate propria quādo p̄ficiunt extra monasteriū. et per habes istā materiā satis clarā. vnde glo. Inno. nō psequor. quod nō facit multū ad titulum. **I**n glo. si deiubeat. nota bene hanc gl. que notabiliter limitat c. j. s. eo. vt clericus possit et teneat fideiubere per laicum in casu necessitatis. et est ratio apertissima. quod in tali casu tenetur clericus per ceteris elemosynam facere. xvj. q. j. qm̄. multo fortius fideiubere. h̄ tamen nō intelligas in simplici monacho. quod nō potest sine licentia superioris hoc facere obligando monasteriū. nā se obligare nō potest cum nihil habeat. elemosynam tū cōpetentem facere potest si remotus esset a superiore. vide glo. in de. ij. de vi. et bone. deri. **E**t etiam nō. secundo quod clerici licite fideiubent inter se. quod dixi in. c. ij. s. eo. **I**n glo. in verbo in utilitate ibi sed age actione de in rem verso. puto etiam quod potest agi actione negotiorum gestorū si mutuans habuerit respectū ad ecclesiam et nō ad personā subiectā

cui mutuū cōcessit. ar. optimū in. l. si pupilli. ff. de neg. ge. **E**t si diceret actionē istā nō cōpetere. quod cōtra voluntatē ecclesie videt mutuū factū si vltra formam cōstitutā aliquid fuit receptū. hoc cōtrarium fecit vacillare Inno. per. l. si. C. de neg. gest. vbi text. notabiliter dicit cessare illā actionē quā quod gestit negotium alteri⁹ eo inuito. vnde dicit Inno. quod h̄ agitur actione de in rem verso. et ideo oportet quod daret vñ quod als nō cōpetit illa actio. sed certe hoc dictū nō est verū. quod si p̄supponerem⁹ quod ecclesia p̄tradente fuisset factū istud mutuū cessaret actio de in rem verso. quod nō debes te ingerere negotijs meis me inuito. l. si pro te. ff. manda. et quod nō. Bar. in. d. l. si. **E**t dico aliter quod ecclesia statuendo certā summā nō videtur cōtradecere vltra summā si illud cōuertit in utilitatem ecclesie et appareat de versione quod in dubio non videt quis velle prohibere propriam utilitatem vt nō. i. regula qui tacet. de reg. iur. li. vj. **I**tem dico quod posset agi actione negotiorum gestorū intelligendo vt supra dixi. **E**t nota vltimo si. huius glo. ex qua habet iuncto text. quod nō semper tenetur creditor ecclesie perbare versionem.

Cum pro quo. **P**onit tres casus in quibus fideiussor cōtra debitorem agit antequam soluat vt a fideiussione libere. hoc dicit et Grego. **N**ota primo quod fideiussor receptus in contractu non liberatur licet debitor diu distulerit solutionē debiti. vel licet creditor nō cōuenerit debitore. sed oportet instare coram iudice vt absolatur. **E**t hoc cōf tenetur. licet quidā contra. per. l. penul. C. eo. si illa lex cōiter intelligit in fideiussore de iudicio sisti qui liberatur tpe. vt ibi dicit. **S**ecundo nō. quod fideiussor nō tenet prius soluere quam agere p̄tra debitore vt libere. **T**ertio nota aliqd in nouandū p̄tra eū qui sua bona dissipare ceperit. et vide quod dixi in. c. ij. de pigno. **S**ed hic quero. pone quod fideiussor denuntiavit creditori vt ageret p̄tra debitore quia forte dissipabat bona sua et aliter teneri nolebat. nunquid teneat creditor ad instantiā fideiussoris agere p̄tra debitorem. doc. hic cōiter tenet quod nō. per. l. si fideiussor. ff. eo. et videt ibi exp̄sum nisi fideiussor eēt acceptus in eo quod nō posset exigi a debitore principali. nam tunc tenet agere ad denūciationem fideiussoris. ar. in. l. si fideiussor. ff. eo. **E**t hoc etiā tenent legiste in. d. l. si fideiussor. **S**ed aduerte quod hoc die hoc dictū doc. hic nō videtur p̄cedere. quod cum p̄ auē. eo. ti. fideiussor nō possit cōueniri nisi in eo quod exigi nō potest a debitore principali. eadē est ratio in fideiussore accepto simpliciter quod olim erat in fideiussore accepto. in eo quod a reo exigi non posset nisi fideiussor renūciasset beneficio autēntice. eo casu tene dicta docto. quod nō. et ratio differentie nota. in. d. l. fideiussor. et sunt quotidiana oīa ista. **I**n glo. j. ibi. ab initio cōuenit arguit etiā Clin. ex text. quod si fideiussor vellet ire ad studiū vel ex aliqua causa ad longinquas partes p̄fisci posset agere vt liberetur a fideiussore. ar. in. l. aut longa. ff. de pecu. et vide in spe. in ti. de iudi. s. iij. s. sed quid si fideiussor. vbi tractat quid si inimicitia interuenit. nūquid

possit fideiussor agere vt libere. **In** fi. gl. no. gl. z idē tenet gl. in l. l. i. i. ff. manda. z cū hoc dicto videtur transire Jo. an. nā alij aliter exponūt istaz dictionē diu. z maxime Ioh. qui dicit diu cessare qsi venit dies solutionis faciente z fideiussor molestat a creditore. vt in. c. cōstitut. s. eo. Sed tu tene vt hoc sit arbitrarīū z arbitrarīū iudex ex tēporis cursu z psonaz affectu. z ex alijs q inter contra hentes acta sunt. nā magis teneor p amico intrinseco q p alio nō ita cōiuncto. z ita de similibus.

De solutionibus. Rubrica.

Supra visum ē de obligationibz q tollunt ex solutionibus. nā solutio ē qd debet oīs tollit obligationē. insti. q. mo. tol. obli. in pñ. merito post rubricam pcedentē subiicit ista de solutionibus. zc.

In hoc. Successor in beneficio tenet soluere debita pdecessoris p necessitate ecclesie pcta. h. d. **Mo.** pmo silitudinē inter heredē z successorē i beneficio. z cōsuetudo i quibusdā. nō autē in oībus. nā quēadmodū heres succedit i vniuersum ius defuncti. l. hereditas. de pñ. here. ita z plurius succedit in vniuersum ius ecclesie. z sic ecclesia dicit quid vniuersū. de quo vide glo. in. c. cū ad sedem. de resti. spo. Itē cōpantur quo ad sustinēdū onera cōtracta p pdecessores. sed i multis differūt. qz heres causat ius a defuncto. successor i beneficio ius cōsequit nō a defuncto. sed a supiore a quo habuit institutionē. Itē heres tenet soluere oīa debita defuncti qualitercūqz cōtracta. vt no. in. c. j. de testa. sed successor in beneficio nō tenet nisi illa q sunt contracta p necessitate ecclesie. **Et** no. ex hoc z ex tex. q i debito ptracto p platu obligat ecclesia etiā post mortem cōtrahentis. dūmodo pbeat q pro necessitate ecclesie debitum fuit contractum. z pondera bene tex. qz nō exigit pbatōnē versōnis in vtilitatē ecclesie. s. solum requirit q p necessitate ecclesie debitū fuit pctū. sufficit q fm Ioh. pbat casum nēcitatē aliud senserit hic Inn. q exigit vt pbeat versio. **Sz** dictū Ioh. plus mihi placet p ea q dixi i. c. qd quibusdā. s. ti. pri. z tene menti hunc tex. semp sic intellectū. z extende p ea q dixi in. d. c. ex pñentium s. de pigno. nā si plar pñit debita p sua sustētatōe tenet successor. qz p necessitate ecclesie videt pñisse cū ecclesia tenet illū alimētare. vt ibi dixi. z no. j. e. c. pri. **Et** ita pluries in facto rñdi in istis. maxime in rectoribz ecclesie. q in infirmitate sua mltā debita cōtrahunt. ex qua decedūt. nā successor tenet soluere **In** glo. j. hoc iō dicit glo. qz hodie fili pōt abstinere ab hereditate paterna. nec in h tenet adire pñorem. s. sufficit q se nō imisceat hereditati paterne. vt. l. impuberibus. z. l. ei qui. ff. de acquir. heredi. **Sz** ē qd quotidiana. nūqd in dubio psumat filius heres vt sic intentio creditoris sit fundata p filium nisi pbeat q abstinerit ab hereditate paterna. tex. iste facit q sic. nā innuit filiū simplr teneri. zc. **Sz** rium cōiter tenet. vt no. p gl. z Bar. i. l. necessarijs

ff. de acq. here. z dicendū latē vt ibi no. **In** gl. ij. ibi oīa si nō fecerit nuentariū. nūqd hoc pcedat i foro aie vt heres nō cōficiens inuētar. ū teneat vltra vires hereditarias. dic q nō vt in. c. quāqz. de vsu. li. vj. nam ius ciuile illud inducēs fundauit se sup psumptione q heres bona hereditaria occultaue. rit. q psumptio cessat in foro aie. cū de oibz credat cōstitenti. c. significasti. de homici. Itē dubitat de filio herede. nūquid in foro iudiciali si nō fecit inuētarīū an teneat de legitima sua satisfacere creditoribus. vide glo. in auē. s. cū testator. C. ad. l. fal. z i auē. hoc ampli. C. de fideicōmis. z in vtroqz loco glo. tenet q nō. Itē ē qd notabilis in ecclesia an teneatur vltra vires hereditarias si nō cōfecit inuentarium. glo. in. c. j. de testa. sentit q sic. Bal. s. in. l. fi. C. de iure. deliber. z expñius Bar. in. l. j. C. de sacro sanc. eccl. nā fiscus nō tenet. vt no. in. d. l. fi. ergo nec ecclesia. hereditas enī delata ecclesie intelligit d lata inuētarīū nō ē onerosa. ne indirecte alienentur bona ecclesie. fac qd le. z no. i auē. sic. C. d. fa. san. ec.

In quorundam. Si pluri obligat ecclesiam p alienis debitis ē suspensio ipso facto ab administratione spūaliū z tēporaliū z ecclesie nō tenet. **Tria** facit. primo phibet. secūdo de cernit. tertio penā imponit. secūda ibi. decernētes tertia ibi. si quis. **Nota** primo q ecclesia dicit cōmissa plato. z ex illo verbo generali cōmissa. zc. arguunt doc. dispositionē hui. c. locū hīe siue ecclesia sit cōmissa alicui plato. siue sit cōmēdata. siue sit cōcessa alicui in administrationē. nā oībus istis modis ecclesia dicit cōmissa. idē dicit in eo qui se intra sit in ecclesia. qz nō debet ēē melioris cōditionis q ille qui obtinuit ecclesiā legitimo modo. vt in. c. euz qui. de preben. li. vi. **Secūdo** nota q pena hui. c. hz locū in eo qui grauatur ecclesia p alienis debitis. **Et** quo inferē q siue prelatus fideiubeat p alio siue recipiat mutuū. siue alienā obligationem in se. semp incurrat penā huius. c. idē si recipit mutuū p facto suo obligando ecclesiam nisi receperit p sua sustentatione fm doc. nam tunc nō obligat p alienis debitis. sed p pñis ipius ecclesie. **Nota** h vltimū. qz sepe ecclesiarū rectores in hanc penā incidunt. **Nota** tertio ibi sigilla. ar. q sigillum pbat pcuratōnem fm Clin. nam hic videtur q cum sigillo possit ecclesia obligari. Sed Ioh. tenet pcuratōrium. sed oportet q alit pbeat pcuratō. z istud verius nisi sigillum deputatum sit ad pcuratōnem constituendam. facit qd le. z no. in. c. significauit. de appella. **Et** loquitur iste tex. forte de sigillo impresso in charta non scripta cum datur facultas alteri scribendi quicquid vult. vel cum datur simplr sigillum. vt cum eo sigilletur debitū soluendū nomine ecclesie. hoc tamē nō transit sine vitio falsitatis fm Ioh. **Item** nota casum in quo actus ē nullus z pena cōmittit. facit ad materiam quaz tetigi in. c. si. de postu. pla. nūquid actus gestus contra legem penalem sit nullus. **Ultimo** nota q qñz in penaz infligit suspensio ipso facto sine temporis pñinitione. sed tractat hic Inno. nūqd inferior